

Handläggare
Åsa Hellström
Telefon: 08-508 25 910

Till
Socialnämnden
2018-09-18

God och nära vård - En primärvårdsreform (SOU 2018:39)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Gillis Hammar
förvaltningschef

Veronica Wolgast
avdelningschef

Sammanfattning

I delbetänkandet God och nära vård – En primärvårdsreform (SOU 2018:39) presenteras ett fördjupat förslag till omstruktureringen av svensk hälso- och sjukvård.

Delbetänkandet fokuserar främst på fem olika områden: målbild och färdplan, behovet av ökade möjligheter till uppföljning på aggregerad nivå, ett nationellt utformat uppdrag för primärvården, kontinuitet i primärvården och ändamålsenlig administration.

Förvaltningen ställer sig positiv till huvuddragen i utredningen och instämmer i att en väl fungerande samverkan och samordning mellan kommun och landsting är avgörande för framtidens nära vård. Förvaltningen vill särskilt framhålla vikten av att utredningen lyfter fram att personer med funktionsnedsättning har sämre förutsättningar för hälsa och kan ha svårigheter med att ta del av den vård som erbjuds. I och med att utredningen synliggör detta bör framtidens nära vård få större förutsättningar att bli jämlik.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 2 mars 2017 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att utifrån förslagen i betänkandet Effektiv vård (SOU 2016:2) stödja landstingen, berörda myndigheter och organisationer i arbetet med att samordnat utveckla en modern jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med fokus på primärvården (dir. 2017:24).

I rubricerat delbetänkande presenteras fördjupade förslag till omstruktureringen av svensk hälso- och sjukvård.

Socialdepartementet har skickat delbetänkandet på remiss till bland annat 30 kommuner, samtliga landsting och Sveriges kommuner och landsting (SKL). Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till stadsledningskontoret, socialnämnden, äldrenämnden, samt stadsdelsnämnderna i Farsta, Hässelby-Vällingby och Norrmalm. Svar till kommunstyrelsen ska lämnas senast 27 september 2018.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor i samverkan med socialtjänstavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 12 september 2018. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 13 september 2018.

Ärendet

Regeringens särskilda utredare har haft i uppdrag att göra en bred analys av de förslag som den nationella samordnaren för effektivt resursutnyttjande i hälso- och sjukvården lämnade i betänkandet Effektiv vård (SOU 2016:2).

I delbetänkandet God och nära vård - En primärvårdsreform (SOU 2018:39) lämnas förslag på förändringar inom fem olika områden:

- målbild och färdplan
- behovet av ökade möjligheter till uppföljning på aggregerad nivå
- ett nationellt utformat uppdrag för primärvården
- kontinuitet i primärvården
- ändamålsenlig administration.

Delbetänkandet innehåller även författningsförslag och exempel på framgångsfaktorer i arbetet med att stärka primärvården.

Målbild och färdplan

I delbetänkandet föreslås en fördjupad målbild och färdplan för hela omstruktureringen av den svenska hälso- och sjukvården. Detta ska ske genom att tydliggöra ett personcentrerat arbetssätt, mer

inkludering av kommunala verksamheter och ökad patientdelaktighet. Primärvården pekas tydligare ut som navet i vården och omsorgen. För att det ska fungera behöver samspelet med specialistvården och kommunal hälso- och sjukvård och omsorg fungera. I utredningen föreslås att ett nationellt samråd om genomförandet av färdplanen ska ske vid tre tillfällen till och med 2027.

Behovet av ökade möjligheter till uppföljning på aggregerad nivå

I utredningen föreslås att landsting/regioner ska rapportera in uppgifter från utförare inom primärvården till en nationell databas. Syftet med inrapporteringen är att kunna göra systematiska uppföljningar och utvärderingar av den vård som bedrivs i Sverige.

Ett nationellt utformat uppdrag för primärvården

En modernisering av primärvårdens uppdrag i hälso- och sjukvårdslagen föreslås. Utredningen föreslår att det ska framgå av definitionen att primärvården ska svara för sådan medicinsk bedömning och behandling, förebyggande arbete, omvårdnad och rehabilitering som inte av kvalitets- eller effektivitetsskäl kräver andra medicinska eller särskilda tekniska resurser eller annan särskild kompetens. Syftet med denna ändring är att tydligt markera att primärvården är första vårdnivån, och att det är dit befolkningen i första hand ska vända sig med sina hälso- och sjukvårdsbehov.

Kontinuitet i primärvården

Kontinuitet i relationen mellan patienten och vårdens medarbetare samt mellan olika professioner och olika vårdkontakter är central för såväl vårdens kvalitet och patientens upplevelse som medarbetarnas arbetsmiljö och effektiviteten i hälso- och sjukvården. Utredningen föreslår ett förtydligande av patientens möjlighet att få tillgång till och välja en fast läkarkontakt i primärvården hos den utförare i Vårdval primärvård som patienten valt.

Ändamålsenlig administration

I utredningen föreslås att regeringen ger berörda myndigheter i uppdrag att se över om deras krav på intyg är ändamålsenliga samt att de vidtar nödvändiga åtgärder för att underlätta vårdens hantering av intyg. Kommunerna bör se över sitt behov av intyg från vården och utredningen föreslår även att landsting och kommun bör samordna sin intygshantering i syfte att skapa en god och jämlik intygshantering i hela landet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till huvuddragen i utredningen och instämmer i att en väl fungerande samverkan och samordning mellan kommun och landsting är avgörande för framtidens nära vård.

Vidare ser förvaltningen positivt på att bemanning och kompetens bör organiseras i nätverk och team över huvudmannagränser och att partnerskap med patienterna ska ersätta nuvarande hierarkier. Den tekniska utvecklingen och digitaliseringen är avgörande faktorer för god effektiv samverkan mellan olika huvudmän och vårdgivare.

Förvaltningen vill lyfta fram att Socialstyrelsen bör ges i uppdrag att förtydliga gränssnittet gällande primärvårdens uppdrag i förhållande till andra vårdnivåer i nya förslaget 2 kap. 6§ HSL. Förvaltningens uppfattning är att ett otydligt gränssnitt lätt leder till att patienter bollas mellan olika vård- och omsorgsgivare. Förvaltningen anser vidare att det behöver tydliggöras att den kommunala hälso- och sjukvården ingår i primärvården.

Slutligen vill förvaltningen särskilt framhålla vikten av att utredningen lyfter fram att personer med funktionsnedsättning har sämre förutsättningar för hälsa och kan ha svårigheter med att ta del av den vård som erbjuds. I och med att utredningen synliggör detta bör framtidens nära vård få större förutsättningar att bli jämlik.

En viktig uppgift för primärvården, som angränsar till många av kommunens uppdrag, är arbetet med vård inom området psykisk ohälsa. Det är väsentligt att de signaler om ökande psykisk ohälsa som lyfts i undersökningar motsvaras av ett utbud av god vård inom primärvården

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilagor

God och nära vård – En primärvårdsreform (SOU 2018:39)